

United Nations
Nations UniesInternational Criminal Tribunal
for the former Yugoslavia
Tribunal Pénal International
pour l'ex-Yougoslavie

“KRAJINA” (IT-99-36/1)

MOMIR TALIĆ

MOMIR TALIĆ

Optužen za genocid, suučesništvo u genocidu, progone, deportaciju, istrebljenje, hotimično lišavanje života, mučenje, bezobzirno uništavanje gradova, naselja i sela, ili pustošenje koje nije opravdano vojnom nuždom, uništavanje ili hotimično nanošenje štete vjerskim ustanovama, protivpravno i bezobzirno razaranje i oduzimanje imovine velikih razmjera koje nije opravdano vojnom nuždom

Postavljen 26. jula 1991. na dužnost u 5. korpus Jugoslovenske narodne armije (JNA) u Banja Luci, u sjeverozapadnoj Bosni i Hercegovini, kao načelnik štaba/zamjenik komandanta korpusa. Tu je dužnost obavljao do 19. marta 1992. kad je postao je komandant 5. korpusa JNA/1. Krajinskog korpusa Vojske republike Srpske (VRS)

- Umro 28. maja 2003.
- Postupak okončan 12. juna 2003.

Krivična djela za koja je optužen (primjeri):

Genocid, suučesništvo u genocidu (genocid)

Istrebljenje; progoni; mučenje; deportacija (zločini protiv čovječnosti)

Bezobzirno razaranje gradova, naselja i sela, ili pustošenje koje nije opravdano vojnom nuždom; uništavanje ili namjerno nanošenje štete vjerskim ustanovama (kršenja zakona i običaja ratovanja)

Protivpravno i bezobzirno razaranje i oduzimanje imovine velikih razmjera koje nije opravdano vojnom nuždom (teška kršenja Ženevskih konvencija)

- Između približno 1. aprila 1992. i 31. decembra 1992., Momir Talić je djelujući individualno ili u saradnji s drugima u rukovodstvu bosanskih Srba, planirao, podsticao, naredio, počinio ili na druge načine pomagao i podržavao planiranje, pripremu ili izvršenje kampanje čiji je cilj bio uništenje bosanskih Muslimana i bosanskih Hrvata, u cijelosti ili djelimično, kao nacionalnih, etničkih, rasnih ili vjerskih grupa kao takvih, u opštinama koje su činile dio Autonomne Regije Krajina (“ARK”). Najekstremniji vidovi te kampanje provedeni su u opštinama Bosanski Novi, Ključ, Kotor Varoš, Prijedor, i Sanski Most;
- Izvršenje gore spomenute kampanje je uključivalo namjerno nanošenje teškog bola ili patnje neborcima bosanskim Muslimanima ili bosanskim Hrvatima nečovječnim postupanjem prema njima koje je uključivalo seksualno zlostavljanje, silovanje, okrutno premlaćivanje i druge oblike teškog maltretiranja u logorima, policijskim stanicama, kasarnama i privatnim kućama ili na drugim lokacijama, kao i tokom preseljenja osoba i deportacija. Stražari i druge osobe u logorima, uključujući pripadnike snaga bosanskih Srba, koristili su najrazličitija oružja tokom tih napada. Mnogi bosanski Muslimani i bosanski Hrvati su morali svjedočiti pogubljenjima i brutalnim nasrtajima na druge zatočenike;
- Izvršenje gore spomenute kampanje je uključivalo deportaciju ili prisilno premještanje velikog dijela stanovništva bosanskih Muslimana i bosanskih Hrvata sa područja u opštinama ARK-a na područja pod kontrolom legitimne vlade Bosne i Hercegovine (Travnik) i u Hrvatsku (Karlovac). Od početka aprila 1992., počelo je organizovano prisilno premještanje bosanskih Muslimana i bosanskih Hrvata, stanovnika tih opština. Prisilno premještanje i deportacije organizovale su policijske snage bosanskih Srba i drugi opštinski organi bosanskih Srba, djelujući po uputstvima kriznih štabova. U mnogim slučajevima, nesrbi su morali potpisati dokumente u kojima je stajalo

da svu svoju imovinu prepuštaju republici bosanskih Srba, kako bi dobili dozvolu za odlazak ili bili pušteni iz zatočeničkih objekata.

Datum rođenja	15. jul 1942. u Piskavici, Bosna i Hercegovina
Optužnica	Prvobitna optužnica: 14. mart 1999.; izmijenjena optužnica: 17. decembar 1999.; druga izmijenjena optužnica: 12. mart 2001.; treća izmijenjena optužnica: 16. jul 2001.; četvrta izmijenjena optužnica (korigovana verzija): 10. decembar 2001.
Datum hapšenja	25. august 1999. u Austriji od strane austrijskih vlasti
Prebačen na MKSJ	25. august 1999.
Prvo i daljnja stupanja pred Sud	31. august 1999., izjasnio se po svim tačkama optužnice da nije kriv; 11. januar 2000., izjasnio se po svim tačkama optužnice da nije kriv

STATISTIČKI PODACI

Sudjenje	
Pretnosno vijeće II	sudije Wolfgang Schomburg (predsjedavajući), Florence Mumba, Carmel Agius
Optužba	Joanna Korner, Andrew Cayley
Odbrana	Slobodan Zečević, Natacha Fauveau-Ivanović

POVEZANI PREDMETI <i>po geografskom području</i>	
Brdanin (IT-99-36) "KRAJINA"	
Župljanin (IT-99-36-I) "KRAJINA"	

OPTUŽNICA I OPTUŽBE

U prvobitnoj optužnici protiv Momira Talića i Radoslava Brđanina, obojica su bili optuženi na osnovu individualne odgovornosti i odgovornosti nadređenog za progone bosanskih Muslimana i bosanskih Hrvata u Autonomnoj Regiji Krajina (ARK) između aprila i decembra 1992. Oba optužena su osporila oblik optužnice te su nakon toga podnesene tri daljnje optužnice. Zbog bolesti Momira Talića postupak protiv njega je 20. septembra 2002. odvojen od postupka protiv Radoslava Brđanina. Nakon toga, 7. oktobra 2002., tužilaštvo je podnijelo novu, petu izmijenjenu optužnicu samo protiv optuženog Radoslava Brđanina.

Konačna optužnica podignuta protiv Momira Talića bila je četvrta korigovana izmijenjena optužnica koja je podnesena 10. decembra 2001. To je bila važeća optužnica u predmetu u kojoj je navedeno da je Momir Talić bio načelnik štaba/zamjenik komandanta 5. korpusa JNA u Banja Luci od 26. jula 1991. Ostao je na toj dužnosti do 19. marta 1992. kad je imenovan za komandanta istog korpusa, koji je preimenovan u 1. Krajinjski korpus Vojske Republike Srpske (VRS). Na osnovu svojih ovlaštenja, general Talić je direktno ili putem svog načelnika štaba, pomoćnika, načelnika rodova i drugih oficira, komandovao svim jedinicama 1. Krajinjskog korpusa i jedinicama pridodatim korpusu. Direktno je kontrolisao rad komande korpusa; donosio odluke za korpus i podređene jedinice; davao zadatke podređenima; izdavao naređenja, uputstva i naloge, obezbjeđivao da se ta naređenja, uputstva i nalozi provode i snosio punu odgovornost za njihovo izvršavanje; pratio situaciju u zoni odgovornosti korpusa; osiguravao protok informacija prema višim komandama, tijelima civilne vlasti i organima policije; i bio općenito odgovoran za stanje u korpusu i postupanje korpusa.

Prema optužnici, u tom svojstvu Momir Talić je provodio politiku uključivanja ARK-a u srpsku državu. Provođenje te politike zahtijevalo je trajno uklanjanje bosanskih Muslimana i bosanskih Hrvata, kao i uništavanje njihove kulture u opštinama u kojima su stoljećima živjeli. U optužnici je takođe navedeno da je general Momir Talić bio javno imenovan kao jedan od članova Kriznog štaba ARK-a. Krizni štab, koji je kasnije preimenovan u Ratno predsjedništvo, bio je jedna od struktura koju je osnovalo vodstvo bosanskih Srba kako bi ostvarilo zajednički cilj udruženog zločinačkog poduhvata. Navedeno je da su general Momir Talić i drugi članovi Kriznog štaba ARK-a bili supočinioci u tom udruženom zločinačkom poduhvatu i s obzirom na to, njihovo učešće u ostvarenju zajedničkog cilja tog poduhvata je uključivalo aktivnosti Kriznog štaba. Navedeno je da je optuženi general Momir Talić bio krivično odgovoran za ponašanje drugih učesnika u udruženom zločinačkom poduhvatu, uključujući članove Kriznog štaba ARK-a i one koji su provodili odluke štaba, u onoj mjeri u kojoj je njihovo ponašanje bilo u okviru zajedničkog cilja poduhvata ili je bilo prirodna i predvidljiva posljedica ostvarenja zajedničkog cilja.

Momir Talić je optužen na osnovu individualne krivične odgovornosti (član 7(1) Statuta) i krivične odgovornosti nadređenog (član 7(3) Statuta) za:

- Genocid, suučesništvo u genocidu (genocid, član 4)
- Progoni; deportacija; nečovječna djela (zločini protiv čovječnosti, član 5)
- istrebljenje; hotimično lišavanje života; mučenje (zločini protiv čovječnosti, član 5; i teška kršenja Ženevskih konvencija, član 2)
- Bezobzirno razaranje gradova, naselja i sela, ili pustošenje koje nije opravdano vojnom nuždom; uništavanje ili namjerno nanošenje štete vjerskim ustanovama (kršenja zakona i običaja ratovanja, član 3)
- Protivpravno i bezobzirno razaranje i oduzimanje imovine velikih razmjera koje nije opravdano vojnom nuždom (teška kršenja Ženevskih konvencija, član 2)

SUĐENJE

Suđenje Radoslavu Brđaninu i Momiru Taliću je počelo 23. januara 2002.

Momir Talić je 20. septembra 2002. privremeno pušten na slobodu zbog zdravstvenih razloga, a njegov predmet je istog dana odvojen od predmeta Radoslava Brđanina.

OKONČANJE POSTUPKA

Momir Talić je umro 28. maja 2003. u Beogradu dok je bio privremeno pušten na slobodu. Dana 12. juna 2003., Pretresno vijeće je okončalo postupak protiv njega.